

פרק: 02 - סוהרים		בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 02.05.00		ת' עדכון אחרון: 11.07.2024
החזקה ושימוש בנשק על ידי סגל		
1.	כללי	<p>א. סוהר רשאי לשאת כלי ירייה אישי/משימתי/צוותי בעת מילוי תפקידו בתנאי שהדבר נחוץ לו לשם מילוי תפקידו (לרבות לצורך הגנה אישית) ובהתאם לנהלי חטיבת המבצעים.</p> <p>ב. סוהר רשאי לשאת כלי ירייה אישי/פרטי שלא בעת מילוי תפקידו, אך לא יישא סוהר כלי ירייה פרטי בעת מילוי תפקיד מבצעי.</p> <p>ג. השימוש בכלי ירייה אישי/משימתי/צוותי לצורך מילוי תפקיד, ייעשה בהתאם לעילות שנקבעו בחוק אך כמוצא אחרון, במידת הזהירות הראויה, ותוך הקפדה על יחס מידתי בין הסיכון הנשקף מהשימוש בכלי ירייה לבין התוצאה שאותה מבקשים למנוע - הכל בהתאם למפורט בפקודה זו.</p> <p>ד. נחיצות השימוש בכלי ירייה במהלך מילוי תפקיד, תיבחן בכל שלב משלבי האירוע. הסוהר יפסיק את הירי, מיד משפסק הצורך בכך.</p>
2.	בסיס חוקי	<p>א. חוק כלי הירייה תש"ט – 1949 (להלן: "חוק כלי הירייה").</p> <p>ב. פקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971, (להלן: "פקודת בתי הסוהר").</p>
3.	מטרה	<p>א. לפרט אודות העילות שבהן עשויה להיות הצדקה לשימוש בכלי ירייה וכיצד יש לנהוג כשמתעורר הצורך כאמור.</p> <p>ב. לקבוע כללים, מגבלות והיתרים לנשיאת כלי ירייה אישי/משימתי/צוותי/פרטי ע"י סוהר מחוץ לכותלי בית הסוהר.</p> <p>ג. לפרט את הכללים לשימוש והחסנת כלי הירייה האישי/משימתי/צוותי.</p>

	פרק: 02 - סוהרים	בתוקף מתאריך: 1.5.01
	מס' הפקודה: 02.05.00	ת' עדכון אחרון: 11.07.2024
הגדרות	<p>4.</p> <p>א. "כלי ירייה/נשק" - כלי בעל קנה העשוי לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוחם להמית אדם, וכולל חלק, אביזר ותחמושת של כלי כזה, וכן כלי נשק שמסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אביזר ותחמושת לכלי נשק כאמור ולרבות מכל המכיל או שמסוגל להכיל חומר כאמור, ולמעט מכל גז מדמיע.</p> <p>ב. "כלי ירייה אישי" - נשק השייך לשירות בתי הסוהר הניתן לסוהר לצורך נשיאה בתפקיד ושלא בתפקיד.</p> <p>ג. "כלי ירייה משימתי" - נשק השייך לשירות בתי הסוהר ונמצא ברשות סוהר אשר חתם עליו לצורך ביצוע משימה בלבד.</p> <p>ד. "כלי ירייה צוותי" - נשק השייך לשירות בתי הסוהר ונמצא ברשות סוהר אחראי אשר חתם על הנשקים לצורך ביצוע משימה בלבד.</p> <p>ה. "כלי ירייה פרטי" - נשק הנרכש ע"י סוהר באופן עצמאי שלא במסגרת שב"ס ונמצא בבעלותו הפרטית.</p> <p>ו. "תפקיד מבצעי" - ביצוע משימה עם אסירים, משימות אבטחה, משימות פיקוח ומעקב מחוץ לכותלי בית הסוהר, משימות בעלות אופי מבצעי.</p> <p>ז. "מילוי תפקיד" - לרבות זמן הנסיעה מביתו של הסוהר אל היחידה וחזרה.</p>	
הכשרות לנשיאת כלי ירייה אישי/ משימתי / צוותי	<p>5. סוהר לא יישא כלי ירייה אישי / משימתי/ צוותי ללא הכשרה והסמכה בשימוש בכלי ירייה כמפורט בנהלי הארגון, למעט נשיאת כלי ירייה פרטי.</p>	
היתר לנשיאת כלי ירייה	<p>6. תעודת המינוי תשמש היתר לנשיאת כלי ירייה אישי/ משימתי/ צוותי, אך בשום אופן לא תשמש היתר לנשיאת כלי ירייה פרטי.</p>	

	פרק: 02 - סוהרים	בתוקף מתאריך: 1.5.01
	מס' הפקודה: 02.05.00	ת' עדכון אחרון: 11.07.2024
<p>כללי השימוש בכלי הירייה נגד אסיר</p>	<p>7.</p> <p>א. בהתאם לסעיף 95 לפקודת בתי הסוהר יהיה סוהר רשאי להפעיל את נשקו נגד אסיר כאשר הוא:</p> <p>1) נמלט או מנסה להימלט ולסוהר יש יסוד סביר להניח שאינו יכול למנוע את ההימלטות באופן אחר והזהיר את האסיר שהוא עומד להפעיל נגדו את הנשק;</p> <p>2) פעיל בהתפרצות משותפת מבית הסוהר או בניסיון לפתוח בכוח, או לפרוץ, את הדלת החיצונית או השער או החומה של בית הסוהר, ורשאי הסוהר להוסיף ולהפעיל את הנשק כל עוד נמשכת ההתפרצות או הניסיון כאמור;</p> <p>3) משתמש ב אלימות כלפי סוהר או אדם אחר ולסוהר יש יסוד סביר להניח שנשקפת סכנה לחייו או לשלמות גופו של הסוהר או של האדם האחר, או שהוא עלול להיחבל חבלה חמורה אחרת.</p> <p>ב. ככלל לא יפעיל הסוהר את נשקו לפי סעיפים א' 1 ו- 2 בפני הממונה עליו אלא לפי הוראות הממונה.</p> <p>ג. השימוש בנשק יהיה, במידת האפשר, כדי נטילת כושר פעולתו של האסיר ולא כדי הריגתו.</p> <p>ד. השימוש בכלי ירייה - מותר, כאשר יש חשש ממשי לפגיעה מיידית בחיים או בשלמות הגוף של הסוהר או של אחרים, ואין כל דרך אחרת למנוע אותה פגיעה.</p> <p>ה. השימוש בכלי ירייה, לפי סעיף זה, ייעשה במידה שלא תעלה על מה שסביר לעשות למניעת אותה פגיעה, וכך שהנזק, העלול להיגרם, יהיה שקול כנגד הנזק, שאותו מבקשים למנוע.</p>	
<p>כללי השימוש בכלי ירייה שלא כנגד אסיר</p>	<p>8.</p> <p>א. השימוש בכלי ירייה על ידי סוהר בעת מילוי תפקיד יתבצע רק כמוצא אחרון ובתנאי שמדובר בפעולה הדרושה באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפת ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, של הסוהר או של זולתו.</p> <p>ב. האמור בסעיף קטן (א) לעיל רלוונטי גם כאשר סוהר נושא כלי ירייה אישי שלא בעת מילוי תפקיד.</p>	

9. אופן ביצוע הוראות פתיחה באש
- א. סוהר לא יבצע שימוש בכלי ירייה, כאמור בסעיפים 7 ו-8, אלא אם ניתנה לפני כן אזהרה אחת או יותר, בקול רם, במילים מפורשות, ובמידת האפשר בשפה המובנת למוזהר, על כי בכוונתו לפתוח באש.
- נוסח האזהרה יהיה: "עמוד או שאני יורה" או "הפסק או שאני יורה", או מילים דומות לפי הנסיבות.
- ב. יש לירות לפחות יריית אזהרה אחת באוויר תוך נקיטת אמצעי הזהירות הדרושים למניעת פגיעה אפשרית בנפש או ברכוש.
- ג. מתן האזהרה המוקדמת או יריית האזהרה אינן מתחייבות אם הדבר עלול לסכל את השגת מטרת הפעולה. הנסיבות העלולות לסכל את השגת המטרה כאמור לעיל הינן, בין היתר:
- 1) כאשר צפויה סכנה ממשית ומידית לחייו או לשלמות גופו של הסוהר או של אדם אחר.
  - 2) כאשר מדובר באיום הנשקף מאסיר, אם מתן האזהרה עלול להביא לידי כך שהאסיר המוזהר יספיק בינתיים לגרום את הנזק שאותו רוצה הסוהר למנוע על ידי הירייה.
  - 3) כאשר מדובר באסיר נמלט, אם מתן האזהרה עלול להביא לידי כך שהאסיר, שקיים צידוק לירות בו, יספיק להימלט.
- ד. הסוהר יפסיק את הירי מיד משפסק הצורך בכך.
- ה. נספח א' מפרט דוגמאות ומצבים רלוונטיים לפתיחה באש.

פרק: 02 - סוהרים		בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 02.05.00		ת' עדכון אחרון: 11.07.2024
ביצוע הוראות באש לקבוצת סוהרים	10. הוראות פתיחה באש של קבוצת סוהרים בעת מילוי תפקידם תעשה בהתאם למפורט בסעיפים 7 ו-8 לעיל ובכפוף לסייגים שלהלן:	
	א. במידת האפשר בשעת פעולה המבוצעת על ידי קבוצת סוהרים, לא תפתח הקבוצה באש אלא לפי פקודה שתינתן על ידי המפקד הבכיר בקבוצה.	
	ב. הפקודה לפתוח באש תינתן לאיש מסוים, או לאנשים מסוימים, מאנשי הקבוצה, או לקבוצה כולה, הכל לפי הצורך.	
	ג. במידת האפשר הפקודה תכלול את כיוון האש ואת מספר הכדורים שיש לירות.	
דיווח על שימוש בכלי ירייה	ד. במקרה של שימוש בכלי ירייה אוטומטי יש לירות במצב בודדת בלבד.	
	ה. הפסקת הירי תתבצע מיד כשפסק הצורך בכך.	
	ו. נספח א' מפרט דוגמאות ומצבים רלוונטיים לפתיחה באש.	
	11. חובת דיווח על שימוש בכלי ירייה:	
נשיאת כלי ירייה לצורך תפקיד	א. על כל שימוש בכלי ירייה יש להעביר דיווח מידי וללא דיחוי למפקד הישיר, וכן להעביר דיווח מפורט בכתב למפקד היחידה בהקדם האפשרי.	
	ב. מפקד היחידה יעביר דיווח בכתב לממ"ז, ק. אג"ם מחוז ורח"ט המבצעים.	
	ג. דיווח כאמור בסעיף א, ייעשה בהתאם לנספח א "דיווח שימוש בכוח סביר כלפי אסיר ו/או אדם אחר" לפקנ"ץ 02.04.00 "משמעת – כללים בדבר שימוש בכוח לצורך מילוי תפקיד".	
	ד. על אף האמור בסעיף זה, אין חובת דיווח על שימוש בכלי ירייה במסגרת אימון או מטווח.	
נשיאת כלי ירייה לצורך תפקיד	12. א. הוצאת כלי ירייה אישי /משימתי/צוותי ממחסן הנשק/נשקייה מחייבת רישום ביומן/מערכת ממוחשבת.	
	ב. נשיאת כלי הירייה אל מחוץ לכותלי בית הסוהר לשם מילוי תפקיד תבוצע על פי הוראת מפקד יחידה/קצין אג"ם ובהעדרם מפקד משמרת.	

13.

נשיאת כלי ירייה

אישי / משימתי

- א. סוהר שקיבל כלי ירייה אישי מחויב להגיע עמו למקום השירות ולהפקידו בכניסה למתקן כליאה.
- ב. סוהר המשרת ביחידה ארצית, במחוז ובנציבות יישא עמו את כלי הירייה האישי במהלך היום ולא ישאירו ללא השגחה. אחסנת כלי ירייה אישי במהלך יום העבודה תתאפשר בהתאם לסעיף 16(ג).
- ג. לוחמי יחידת מצדה יפעלו בהתאם לכללים והפקודות שנקבעו בעניין זה בנהלי היחידה, ושאושרו ע"י רח"ט המבצעים.
- ד. ככלל, הסוהר ישאף לשאת עמו את כלי הירייה האישי גם מחוץ לשעות העבודה. בכל מצב אחר יפעל בהתאם להוראות סעיפים 16 ו-17 לפקודה זו, לפי העניין.
- ה. חל איסור מוחלט לשאת כלי ירייה בתיקים, פאוצ'ים או כל מנשא אחר אלא אך ורק בנרתיק מותאם המאובטח ע"י קפיץ אבטחה.
- ו. נשיאת כלי הירייה על גופו של הסוהר עם תעודת מנוי מהווה כאמור אישור לנשיאת כלי הירייה.

14.

כלי ירייה פרטי

- א. סוהר המבקש לרכוש כלי ירייה פרטי, זכאי לקבל, בהתאם לבקשתו, אישור המעיד על היותו מנוי על סגל שרות בתי הסוהר. באישור יפורט שמו ודרגתו של הסוהר.
- ב. כלי ירייה פרטי אסור בהכנסה למתקני הכליאה והוא יופקד בכספת שב"ס שבכניסה למתקן הכליאה, לפי ההנחיות הבאות:
  - (1) כלי ירייה פרטי יופקד ויאוחסן בכספת ייעודית או בארון נעול שהוכשר ואושר לשם כך - בנפרד מכלי ירייה של השירות.
  - (2) בשער הכניסה למתקן כליאה תהיה רשימה של אנשי סגל המשרתים במתקן אשר מחזיקים בנשק פרטי שהפקדתו בכספת מתקן הכליאה אושרה על ידי מפקד המתקן.
  - הרשימה תתעדכן מעת לעת על מנת לשמור על עדכניותה ותובא לאישור מפקד המתקן.
  - (3) פרק זמן הפקדת הנשק יהיה אך ורק לתקופת עבודת היום/משמרת.

4) על אף האמור לעיל, לגבי סוהרים המשרתים ביחידות הנציבות, מחוזות והיחידות המיוחדות - אין מניעה כי אלו יישאו נשק פרטי בצמוד לגוף בכל מקום או מתקן בו מותרת הכניסה עם נשק כגון: מפקדות/מחוזות/נציבות/יחידות מיוחדות.

ההפקדה תעשה אך ורק בטרם הכניסה למתקנים בבתי הסוהר/מתקנים בהם אסורה הכניסה עם נשק.

אובדן/השמד כלי

15.

ירייה

החזיק סוהר כלי ירייה אישי/משימתי/צוותי של השירות ואבד כלי הירייה או הושמד או נגנב, חייב הסוהר להודיע על כך באופן מידי וללא דיחוי לתחנת המשטרה הקרובה למקום מגוריו או שירותו, וכן למפקדו הישיר שיודיע על כך ללא דיחוי לממ"ז, לרח"ט הבמצעים, לרח"ט מודיעין ולנשק הארצי.

16.

אחסנת כלי ירייה

- א. כלי ירייה אישי / משימתי / צוותי יוחזק במקום סגור ונעול.
מקום "סגור ונעול" - כספת נעולה ומקובעת או מקום נעול בו הנשק יהיה מוסתר, אינו נגיש לאחרים ובמיוחד לילדים. בזמן שאין נוכחים בבית, חלה חובה לנעילת דלת הבית הראשית.
- ב. השארת כלי ירייה בבית לתקופה שלא תעלה על 36 שעות תותר בכפוף לתנאים האמורים בסעיף קטן (א) לעיל. בכל מקרה אחר של היעדרות יש לפעול עפ"י הוראות סעיף 17.
- ג. איש סגל אשר ברשותו כספת מקובעת במשרדו יוכל להשאיר את נשקו במשרד, כל זאת במסגרת שעות העבודה.
- ד. איש סגל השוהה בנופש בבית מלון, יוכל לאחסן את נשקו בכספת שהנה מקובעת כאשר קוד הכספת ידוע רק לאיש סגל עצמו, כמו כן הדלתות וחלונות החדר יהיו נעולים.
- ה. אחסון בכספת - הנשק יישמר כשהמחסנית מופרדת מכלי הנשק ללא כל פריקה (אספקת הכספת תהיה באחריות איש הסגל).
- ו. אם אין ברשות איש הסגל כספת, יישמר הנשק במקום נעול ומוסתר. שמירת התחמושת והמחסנית תהיה במקום נפרד מהנשק, בדגש על שני מקומות מוסתרים נפרדים במקום נעול.
- ז. הפרדת המחסנית מהנשק תתבצע ללא פריקה.
- ח. המפתח יוחזק ברשותו של איש הסגל בלבד ולחילופין יוחזק במקום הידוע לו בלבד.
- ט. נעילת כלי ירייה תתבצע ע"י איש הסגל בלבד.
- י. אין להשאיר כלי ירייה ברכב אף אם הרכב נעול. השארת כלי ירייה ברכב הינה עבירה פלילית.
- יא. בכל הנוגע לאחסנת כלי ירייה בבית או ברכב, יפעלו לוחמי יחידת מצדה בהתאם לכללים והפקודות שנקבעו בעניין זה בנהלי היחידה, ושאושרו ע"י רח"ט המבצעים.

פרק: 02 - סוהרים	בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 02.05.00	ת' עדכון אחרון: 11.07.2024
<div>בעת כללים היעדרות ממושכת מהבית ללא כלי הירייה</div> <div>חובת דיווח</div>	<p>17. בעת היעדרות ממושכת, העולה על 36 שעות, אין להשאיר את כלי הירייה בבית ויש לפעול כדלקמן:</p> <p>א. הפקדת כלי הירייה האישי אצל נשק ארצי או ביחידת האם. מקרים בהם ניתן להפקיד את כלי הירייה אצל נשק ארצי או יחידת אם והאישורים הנדרשים לכך:</p> <ol style="list-style-type: none"> נופש/טיול בהצגת מסמך רלוונטי. מילואים בהצגת מסמך רלוונטי. בעיה אישית – אישור ק. אג"ם או קצין בדרגת סג"ד ומעלה. <p>ב. הוראות סעיף זה אינן חלות על נשק פרטי, שבעניינו חלות הוראות רשות כלי היריה.</p> <p>18. א. סבר רופא, פסיכולוג, קצין בריאות הנפש או עובד סוציאלי במערכת הבריאות, המטפל בסוהר, כי אם הסוהר יחזיק בכלי ירייה תהא בכך סכנה לאותו סוהר או לציבור, חייב לדווח על כך בכתב למנהל משרד הבריאות או למנהל משרד העבודה והרווחה אשר יהיה רשאי להעביר את המידע לשירות בתי הסוהר.</p> <p>ב. עובד סוציאלי המטפל בסוהר, אשר נודע לו כי הסוהר מחזיק בכלי ירייה, והוא סבור כי אם הסוהר יחזיק בכלי ירייה תהא בכך סכנה לאותו סוהר או לציבור, חייב לדווח על כך בכתב למנהל משרד העבודה והרווחה אשר יהיה רשאי להעביר את המידע לשירות בתי הסוהר.</p> <p>ג. שירות בתי הסוהר, רשאי לפנות למנהל משרד הבריאות או למנהל משרד העבודה והרווחה לשם קבלת תוכן הדיווח ורשאים הם למסור לו את תוכנה, בהתאם לאמור.</p> <p>ד. סבר מפקד/רע"ן בט"מ/רע"ן משמעת כי אם הסוהר יחזיק בכלי ירייה תהא בכך סכנה לאותו סוהר או לציבור, יעביר חוות דעתו המחייבת בעניין המורה על אי נשיאת כלי ירייה ללא דיחוי למפקד היחידה של הסוהר אשר יורה על לקיחת כלי היריה מהסוהר.</p> <p>ה. פנה גורם משטרה לשירות בתי הסוהר, ודיווח כי אם הסוהר יחזיק בכלי ירייה תהא בכך סכנה לאותו סוהר או לציבור, הדיווח יועבר בהתאם לאמור בסעיף ד.</p> <p>ו. התעורר אצל סוהר חשד כי אם הסוהר יחזיק בכלי ירייה תהא בכך סכנה לאותו סוהר או לציבור, ידווח בכך במידי למפקד היחידה של הסוהר או רע"ן בט"מ, ואלו יפעלו כאמור בסעיף ד.</p>

פרק: 02 - סוהרים	בתוקף מתאריך: 1.5.01
מס' הפקודה: 02.05.00	ת' עדכון אחרון: 11.07.2024
<p>19.</p> <p>א. התקבלה פניה כאמור בסעיף 18 א,ב,ד תשלל הרשאה של הסוהר להחזיק בכלי יריה של שב"ס באופן מיידי וללא דיחוי.</p> <p>ב. נלקח כלי יריה בהתאם לאמור בסעיף זה, יופקד כלי היריה ללא דיחוי אצל הנשק הארצי או ביחידת האם.</p>	<p>שלילת הרשאה לעשות שימוש או לשאת כלי ירייה</p>
<p>20.</p> <p>על אף האמור בפקודה זו, רשאי רח"ט מבצעים ליתן הוראה מיוחדת בכתב לעניין אחסנה, החזקה ושינוע נשק של היחידות הארציות.</p>	<p>סמכות רח"ט מבצעים</p>
<p>21.</p> <p>בבית הסוהר – מפקד בית הסוהר.</p> <p>ביחידה - מפקד יחידה.</p> <p>במחוז - קצין אג"ם.</p> <p>בנציבות – רח"ט מבצעים.</p>	<p>אחריות ביצוע</p>
<p>22.</p> <p>10.11.2021 ,12.11.06 ,6.3.06 ,12.12.04 ,19.11.03 ,20.7.03</p>	<p>עדכונים קודמים</p>

נספח א'

דוגמאות ומצבים רלוונטיים לפתיחה באש.

מציבים לשימוש בנשק	תנאים מוקדמים לפתיחה באש	אופן השימוש בנשק
1. תקיפת סגל ע"י אסיר תוך סיכון חיים. 2. תקיפה של סוהר/אסיר/אדם, בתחום בית הסוהר או בסביבתו המידית, אין בידי נושא הנשק כל דרך לסכל את ההתקפה, ויש חשש לסיכון חיים של המותקף.	<ul style="list-style-type: none"> יש לו יסוד סביר להניח שנשקפת סכנה לחייו או לשלמות גופו של הסוהר, האסיר או אדם אחר. הממונה (אם הוא במקום) הורה לפתוח באש. 	<ul style="list-style-type: none"> הירי מתבצע לצורך נטילת כושר פעולתו של האסיר ולא כדי הריגתו, לכן יש לירות לכיוון הרגלים/גלגלים.
3. אסיר נמלט או מנסה להימלט.	<ul style="list-style-type: none"> אם יש יסוד סביר להניח שלא ניתן למנוע ההימלטות בדרך אחרת. טרם שימוש בנשק, אם אפשר להזהיר ו/או לירות באוויר – יש לעשות זאת הממונה (אם הוא במקום) הורה לפתוח באש. 	
4. כאשר נפתחת אש לעבר סוהרים/אזרחים	<ul style="list-style-type: none"> זיהוי של מקור האש, ללא סכנת פגיעה בחפים מפשע. הממונה (אם הוא במקום) הורה לפתוח באש. בעת סכנת חיים יש לפעול לפי שיקול דעת. 	

הפסקת ירי - כל פתיחה באש תהיה מבוקרת ומוגבלת, ותופסק מיד שאינה הכרחית יותר.

השימוש בכלי ירייה לצורך מילוי תפקיד - יעשה כמוצא אחרון במידת הזהירות הראויה, ורק בנסיבות שקיים בהן יחס הגיוני בין מידת הסכנה העולה מהשימוש בנשק לבין התוצאה שאותה מבקשים למנוע - הכל בהתאם למפורט בפקודה זו.